

Direktoratet for e-helse
Postboks 6737 St. Olavs plass
0130 OSLO

Deres ref.
18/255-3

Vår ref.
18/106 - 2

Dato:
17.06.2018

Kommentar og innspill til rapporten Utviklingstrekk 2018 e-helse

Vi viser til e-post mottatt den 4. mai med forespørsel om innspill til rapporten om utviklingstrekk innen e-helse.

Rapporten om utviklingstrekk 2018 er et godt referansedokument med oversikt over noen aktiviteter innen e-helse samt politiske målsetninger for digitalisering innen helse- og omsorgsektoren. Samtidig mener Apotekforeningen at rapporten bør utvikles videre i retning av et være en rapport som viser helsegevinsten ved bruk av e-helse med måltall for effekt, kvalitet og pasientsikkerhet.

Apotekforeningen har følgende innspill til rapporten:

- Rapporten viser til en rekke nøkkeltall uten at det er vist til en referanseverdi, benchmarking eller relevante måltall. Nøkkeltallene gir en indikasjon på aktivitetsnivå, men bør utvikles til å bli styringstall innenfor definerte områder av pasientforløpet. Uten et måltall å relatere utviklingen til, kan det lett fremstå som om utviklingen på e-helseområdet er mer positiv enn den i realiteten er. Det er en økning i aktiviteten på de fleste områder, men uten en referanse, er det vanskelig for leseren å vurdere det faktiske omfanget.¹
- Rapporten gir en god oversikt over de mange politiske meldinger, rundskriv og initiativ som er utarbeidet og som danner et rammeverk for utvikling av e-helse. Dette bidrar til å synliggjøre en styringsmessig kompleksitet som gjør det vanskelig å sikre riktig prioritering.
- Rapporten gir kun en oversikt over de offentlige aktørenes satsninger i lys av nasjonal e-helsestrategi. Ettersom politiske ambisjoner og målsetninger omfatter både offentlige og private aktører, blir det for snevert å utvikle nasjonale strategier, styringsmodeller og utviklingstrekk der en stor del av pasientforløpet er utelatt. Rapporten gir med andre ord et mangelfullt bilde.
- Apotekforeningen mener at Nasjonal strategi for e-helse (2015-2017) og rapporten om utviklingstrekk ikke legger tilstrekkelig vekt på

¹ Eksempel fra s. 15 i rapporten. Figur 7 viser at det har vært en økning i unike e-konsultasjoner hos fastlegen på nesten 300 prosent fra mars til september -17, mens det også ville vært relevant å vi at e-konsultasjonene i september trolig bare utgjør ca. 3 promille av alle fastlegekonsultasjonene den måneden.

Norges Apotekerforening
Norwegian Pharmacy Association

Pb 5070 Majorstuen, 0301 Oslo
Besøksadresse | Slemdalsveien 1

Tlf | +47 21 62 02 00
Faks | +47 22 60 81 73

Bankgiro | 1600.40.07550
Org.nr. | 971 033 541 MVA

apotekforeningen@apotek.no
www.apotek.no

legemidlenes betydning i pasientforløpet. Ett av Legemiddelmeldingens primære målsetninger er å sikre god kvalitet ved behandling med legemidler der forskriver må stille «riktig diagnose, og forskrive og dosere riktige legemidler, både i henhold til diagnose, og i henhold til pasientens ønsker og muligheter til å følge behandlingen.». I tillegg peker Legemiddelmeldingen på viktigheten av at «det legges til rette for brukermedvirkning slik at pasienten får best mulig effekt av behandlingen. For pasienter som trenger hjelp, er det også svært viktig at pleiepersonell deler ut riktige legemidler, observerer hvordan pasienten responderer på behandlingen, og rapporterer til behandlende lege.» Legemiddelmeldingen gir med dette mål for legemiddelområdet som har en direkte konsekvens for e-helseområdet, spesielt når gjelder prioritering av tiltak innen digital samling.

Apotekforeningen har gjennomført flere analyser og utredninger som gir en oversikt over status på legemiddelområdet, og som danner et konkret grunnlag for hvor e-helse kunne bidra til å forbedre situasjonen. Se bildet under:

Dette bildet er viser et betydelig aktivitetsnivå i apotek, og illustrerer at apotekene er en vesentlig del av pasientens helsetjeneste:

De områdene som omhandler legemidler i rapporten om utviklingstrekk henviser som regel til spesialisthelsetjenesten, men det er verdt å merke seg at kun 8 % av alle legemiddelpakninger selges gjennom spesialisthelsetjenesten.

Apotekforeningen mener at fremtidig versjoner av rapporten bør ha større fokus på å sette nøkkeltallene opp mot politiske målsetninger, og med større vekt på samhandling mellom helseaktørene. Dette kan gjøres ved å benytte eksisterende modeller som måler hvor helhetlige og koordinerte helse- og omsorgstjenestene faktisk er. Et eksempel på en slik modell er Continuity of

Care Model (HIMSS), <https://www.himss.eu/healthcare-providers/continuity-care-maturity-model-ccmm>

I tillegg mener Apotekforeningen at rapporten bør være mer opptatt av måltall for pasientbehandlingen og mindre opptatt av aktivitetsnivået i en organisasjon. E-helse er et virkemiddel som skal bidra til at pasientbehandlingen, inklusive legemiddelhåndtering, kan fungere effektivt med god kvalitet. Utviklingstrekkene innen e-helse bør derfor synliggjøre hvilken effekt e-helse har hatt for befolkningens helse, f.eks. færre feil og mangler på resept, færre re-innleggelser, økt kvalitet i behandlingen mv.

Med vennlig hilsen
for APOTEKFORENINGEN

Terje Wistner
direktør teknologi og eHelse